

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2009. GODINU**

Broj: 01-03-08-16-1-861/10

Sarajevo, svibanj 2010. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Proračun	6
5.	Tekući izdaci	7
6.	Kapitalni izdaci	8
III.	KORESPONDENCIJA	8
	Privitak:	
	Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu	9

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Instituta za standardizaciju BiH** (u daljnjem tekstu: Institut) i usuglašenost poslovanja sa važećom zakonskom regulativom za godinu koja se završava na dan 31. prosinca 2009. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvaća: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Instituta sa važećom zakonskom regulativom.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje usuglašeno sa važećom zakonskom regulativom.

Revizija uključuje provedbu postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući, te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijska izvješća Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan i u suglasnosti su sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Instituta u tijeku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usuglašeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 28.05.2010. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Pravni status Instituta reguliran je Zakonom o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH (Službeni glasnik BiH 44/2004) i Zakonom o standardizaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH 19/2001).

Institut, kao državna naučno-stručna institucija, nadležan je da:

U području standardizacije:

- predlaže strategiju standardizacije u BiH, priprema i predlaže bh standarde, zastupa i predstavlja BiH u međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sustav o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH, organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije;

U području ocjenjivanja usuglašenosti:

- učestvuje u uspostavi i održavanju sustava certificiranja i homologizacije sukladno europskom modelu. Zastupa BiH u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije kalibracionih laboratorija i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usuglašenosti.

Na temelju Zakona o standardizaciji i Pravilnika o unutrašnjem ustroju formiran je Kolegij Instituta koji čine direktor, zamjenik direktora i pomoćnici direktora.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Instituta za 2008. godinu, o čemu je sastavljeno izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću o reviziji Instituta za 2008. godinu i Institutu je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Institut je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavio Odgovor o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u Izvješću o reviziji za 2008. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2008. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Institut realizirao sve preporuke kako slijedi:

- sustav internih kontrola je unaprijeđen i kontinuirano se provode aktivnosti na daljnjem unapređenju.

3. Sustav internih kontrola¹

Institut je uspostavio sustav internih kontrola koji omogućuje učinkovitu kontrolu većine procesa unutar organizacije i povratne informacije za poboljšanje sustava internih kontrola. Međutim, uočili smo slabosti sustava internih kontrola kod planiranja proračuna, što nije imalo bitnog utjecaja na financijska izvješća i pravilnost ukupnog poslovanja.

4. Proračun

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu odobrena proračunska sredstva Institutu za 2009. godinu iznosila su 1.723.000 KM za 37 uposlenih od čega je planirano 1.683.000 KM za tekuće izdatke i 40.000 KM za kapitalne izdatke.

U tijeku 2009. godine je na temelju mjera uštede u proračunu institucija Bosne i Hercegovine došlo do umanjenja na stavkama bruto plaća i naknada za 3,50%, naknada troškova uposlenih za 8% i svih operativno-materijalnih troškova za 5%, što je dovelo do umanjenja proračuna za 77.145 KM, tako da je odobreni proračun Instituta iznosio 1.645.855 KM.

Institut je na temelju odluke Ministarstva financija i trezora izvršio promjenu strukture rashoda u ukupnom iznosu od 30.000 KM, na način da su za isti iznos smanjeni tekući izdaci, a povećani izdaci za nabavu opreme.

Izvršenje proračuna Instituta sa 31.12.2009. iznosilo je 1.357.183 KM što je manje od odobrenog proračuna za 288.672 KM ili što predstavlja 82% realizacije proračuna. Od toga, na tekućim izdacima izvršenje je iznosilo 1.287.789 KM, ili 82%, a na kapitalnim izdacima izvršenje je iznosilo 69.394 KM, ili 99%.

Ukupno izvršenje proračuna Instituta prikazano je u Tablici 1 - *Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu* - u prilogu ovog izvješća.

Slabosti sustava internih kontrola kod planiranja ogledaju se u nedovoljno efikasnom korišćenju proračunskih sredstava jer se rezervira više sredstava nego što je potrebno za normalno funkcioniranje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Instituta, a s druge strane, postoji realna mogućnost da zbog nedostatka sredstava u tekućoj godini ostanu nerealizirani određeni projekti u drugim institucijama.

Plan rada-aktivnosti je usvojen od strane Vijeća ministara BiH 16.4.2009. godine i pripremljen je na temelju Zakona o standardizaciji BiH, Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH i Akcionog plana za realizaciju prioritera Europskog partnerstva i predstavlja temeljni dokument za izvršenje aktivnosti Instituta.

U 2009. godini aktivnosti Instituta bile su usmjerene na izradi strategije standardizacije u BiH, na razvoj i donošenje standarda sukladno sa ciljevima i principima na kojima se temelji bosanskohercegovačka državna standardizacija i uspostavljanju i održavanju sustava certificiranja i homologacije sukladno sa europskim modelom.

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva u oblasti sljedećih kategorija: 1) učinkovitost poslovanja, 2) pouzdanost financijskog izvješćivanja i 3) usuglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Ključni planski ciljevi bili su:

- aktivno sudjelovanje u pripremanju i usklađivanju pravnih propisa BiH sa *acquisom*, implementaciji zakona, podzakonskih akata i tehničkih propisa na nivou Bosne i Hercegovine,
- pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda,
- promocija, izdavaštvo – izdavanje standarda, standardizacijskih dokumenata, publikacija,
- daljnji razvoj i unapređenje bilateralne i multilateralne suradnje sa odgovarajućim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti standardizacije u cilju razmjene iskustava, znanja, zajedničkog rada i promocije djelovanja Instituta za standardizaciju BiH.

Izvešće o radu-aktivnostima za 2009. godinu je dostavljeno na razmatranje Vijeću ministara BiH 10.03.2010. godine. Premda Vijeće ministara BiH nije usvojilo Izvešće o radu za 2009. godinu, iz njega je vidljivo da su aktivnosti Instituta realizirane sukladno planu i programu rada za 2009. godinu .

Preporuka: *preporučamo Institutu da procesu planiranja posveti više pozornosti, obzirom da je kvalitetno planiranje proračuna strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.*

5. Tekući izdaci

Unajmljivanje prostora ili zgrada

Ukupni izdaci za unajmljivanje poslovnog prostora u 2009. godini iznosili su 97.634,16 KM. Plaćanje troškova zakupa vrši se sukladno Ugovoru o zakupu poslovnog prostora ukupne površine 579,50 m² koji je Institut zaključio sa Marvel d.o.o. Istočno Sarajevo 16.01.2007. godine po cijeni od 12 KM po m² plus PDV, što ukupno iznosi 8.136,18 KM mjesečno.

Ugovorene usluge

Ukupno izvršenje na poziciji ugovorenih usluga sa 31.12.2009. godine iznosi 90.232 KM. Najznačajniji izdaci su:

Izdaci za nabavku standarda, koji su u 2009. godini iznosili 31.565 KM, a odnose se na nabavu standarda i izdatke za obveze koje proističu iz članstva u međunarodnim institucijama iz oblasti standardizacije, a koje se plaćaju sukladno definiranim pravilima i politikama, npr. ISO politike i procedure za prava kopiranja i prodaju ISO publikacija, Sporazum sa IEC (Međunarodna komisija za elektrotehniku) o korištenju IEC publikacija u elektronskoj formi samo u svrhu komercijalne prodaje i distribucije.

Autorski honorari, ukupni izdaci za autorske honorare u 2009. godini su iznosili 25.170 KM. Konstatovano je da Institut angažiranje po ugovorima o autorskom djelu vrši za usluge prevođenja, lektoriranja, recenzija standarda i stručnih tekstova iz oblasti standardizacije, stručno savjetodavne usluge, usluge edukacije kadrova u području standardizacije, izrade projekata, te razne druge stručne usluge iz područja djelatnosti institucije.

Izbor saradnika sa kojima se zaključuju ugovori o autorskom djelu vrši se sa liste vanjskih stručnih suradnika, koja je javno objavljena na web stranici Instituta. Lista je sačinjena na temelju prethodno provedene procedure otvorenog postupka u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavama. Prema izjavama odgovornih osoba, na web stranici Instituta je kontinuirano otvoren javni poziv za izbor i formiranje liste spoljnih suradnika za pružanje usluga za potrebe Instituta tako da se lista redovno ažurira.

6. Kapitalni izdaci

Ukupno ostvareni kapitalni izdaci u 2009. godini iznosili su 69.394 KM, od čega su najznačajnije nabave: nabava namještaja u iznosu 7.639 KM, nabava jednog putničkog vozila u iznosu 29.927 KM, te nabava računarske opreme u iznosu od 22.853 KM. Nabavu namještaja i vozila proveo je Institut putem konkurentskog postupka, dok je nabava računarske opreme izvršena od dobavljača koji je izabran od strane Povjerenstva za zajedničke javne nabave institucija BiH koju je imenovalo Vijeće ministara.

Za nabave kapitalnih izdataka se može konstatovati da su izvršene u skladu sa Planom nabava i Namjenskom strukturom kapitalnih izdataka koja je odobrena od strane Ministarstva finansija i trezora, te da su procedure izbora dobavljača provedene sukladno Zakonu o javnim nabavama.

III. KORESPONDENCIJA

Institutu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2009. godinu radi dostavljanja komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Institut nije dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Temeljem toga ovo izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Vlatko Malbašić, viši revizor

Nataša Avdalović, revizor

Enes Alić, revizor

Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Korekcije mjere uštede (po zahtj. MMF)	Restrukturiranje proračun	Tekuće pričuve	Ukupno proračun (3+4+5+6)	Izvršenje proračuna	Razlika (7-8)	% (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Tekući izdaci	1.683.000	-77.145	-30.000	0	1.575.855	1.287.789	288.066	82
1.	Plaće uposlenih	963.000	-33.705	0	0	929.295	818.120	111.175	88
2.	Naknade troškova uposlenih	248.000	-19.840	0	0	228.160	133.030	95.130	58
3.	Putni troškovi	68.000	0	0	0	68.000	58.083	9.917	85
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	28.000	-1.600	-5.000	0	21.400	18.792	2.608	88
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	23.000	0	0	0	23.000	17.631	5.369	77
6.	Nabava materijala	45.000	0	-5.800	0	39.200	35.514	3.686	91
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	9.000	0	-4.000	0	5.000	3.227	1.773	65
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	90.000	0	10.800	0	100.800	100.604	196	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	22.000	0	0	0	22.000	10.895	11.105	50
10.	Izdaci za osiguranje	3.000	0	0	0	3.000	1.661	1.339	55
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	184.000	-22.000	-26.000	0	136.000	90.232	45.768	66
II.	Kapitalni izdaci	40.000	0	30.000	0	70.000	69.394	606	99
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	40.000	0	30.000	0	70.000	69.394	606	99
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
IV.	Ukupan prorač.	1.723.000	-77.145	0	0	1.645.855	1.357.183	288.672	82
V.	Donacije	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupan proračun sa donacijama	1.723.000	-77.145	0	0	1.645.855	1.357.183	288.672	82
	Broj uposlenih	37				37	33	4	89